

TUẦN 12

Văn bản: ĐẬP ĐÁ Ở CÔN LÔN

(Phan Châu Trinh)

I. Tìm hiểu chung về văn bản.

1. Tác giả

- Phan Châu Trinh (1872-1926) hiệu là Tây Hồ, biệt hiệu Hi Mã, quê ở Hà Đông Quảng Nam.
- Là người giỏi biện luận và có tài văn chương.
- Là nhà nho, người chiến sĩ yêu nước đầu thế kỷ XX.

2. Văn bản

- Hoàn cảnh sáng tác: viết trong thời gian bị bắt lao động khổ sai ở nhà tù Côn Đảo (khoảng giữa năm 1908).
- Phương thức biểu đạt: Biểu cảm
- Thể loại: Thơ thất ngôn bát cú đường luật.

II. Đọc - hiểu văn bản

1. Hai câu đề

- Quan niệm về chí làm trai
  - Giọng thơ hùng hồn, sáng khoái; từ láy gợi tả; động từ mạnh, nói quá.
- => Tư thế hiên ngang, lẫm liệt, gợi tầm vóc lớn lao, kì vĩ.

2. Hai câu thực

- +) Nhịp nhanh, dứt khoát; động từ mạnh, số từ; lối nói quá, ẩn dụ, phép đối.
- => *Công việc gian nan vất vả, hành động quả quyết, mạnh mẽ phi thường.*
- => *Lòng căm thù, sự khao khát phá tan chốn tù ngục, lật đổ ách thống trị.*

3. Hai câu luận.

Tháng ngày bao quản thân sành sỏi,
Mưa nắng càng bèn đá sắt son.

- +) Giọng thơ trầm lắng, suy tư; từ ngữ gợi tả; hình ảnh ẩn dụ; phép đối.
- => *Tinh thần chịu đựng gian khổ, bất chấp hiểm nguy, bền gan vững chí; trung thành với sự nghiệp cứu nước.*

4. Hai câu kết.

Những kẻ vá trời khi lỡ bước,
Gian nan chi kể việc con con !

- +) Nhịp 4/3, giọng điệu mạnh mẽ, hào hùng; ẩn dụ, nói quá; từ láy ; hình ảnh đối lập; bút pháp lãng mạn cách mạng.

=> Khẳng định tinh thần lạc quan, coi thường mọi hiểm nguy; ý chí sắt đá, niềm tin mãnh liệt vào lí tưởng yêu nước.

3 Tổng kết

- NT: Giọng điệu hào sảng, phép đối, nói quá, ẩn dụ.

- ND: Hình tượng người chí sĩ cách mạng với tư thế lẫm liệt hiên ngang, dù gặp nan nguy vẫn không sờn lòng đổi chí.

IV. Luyện tập.

Bài tập 2/150.

LUYỆN NÓI THUYẾT MINH VỀ MỘT THỨ ĐỒ DÙNG

I. Củng cố kiến thức

II. Chuẩn bị bài ở nhà

Đề bài: Thuyết minh về cái phích nước (bình thủy)

1. Yêu cầu: Cần trình bày:

- Cấu tạo, nguyên lí giữ nhiệt.
- Công dụng.
- Cách bảo quản.

2. Quan sát và tìm hiểu.

- Là thứ đồ dùng quen thuộc trong gia đình.
- Cấu tạo: 2 bộ phận: Ruột phích và vỏ phích.
  - + Vỏ phích: Vỏ, tay cầm, nắp thường làm bằng nhựa cứng hoặc nhôm.
  - + Ruột phích: Gồm hai lớp thủy tinh, ở giữa là chân không, miệng bình nhỏ.

Nguyên lí giữ nhiệt: Trong vòng 6 tiếng đồng hồ từ 100 độ còn giữ được 70 độ

- Công dụng: Đựng nước và giữ nhiệt cho nước uống -> tiện lợi.
- Cách bảo quản và sử dụng:
  - + Để nơi cao, khô ráo xa tầm tay trẻ em.
  - + Dùng vải mềm lau rửa, không đổ nước lạnh vào bình thủy khi còn nước nóng trong bình.

3. Lập dàn ý.

- Phải nay đủ bố cục: 3 phần.

- Sử dụng các phương pháp thuyết minh đã học.

III. Luyện nói trên lớp:

- **Yêu cầu: nói mạch lạc, rõ ràng.**
- **Nội dung: thuyết minh đồ dùng.**

Kính thưa...

Hiện nay tuy nhiều gia đình khá giả đã có bình nóng lạnh, các loại phích điện nhưng đa số các vẫn sử dụng phích nước- một thứ đồ dùng tiện lợi và hữu ích.

Cái phích dùng để chứa nước sôi (Nước sôi được chứa trong phích dùng để) pha trà cho người lớn, pha sữa cho trẻ nhỏ.

Phích có cấu tạo rất đơn giản: vỏ phích có thể làm bằng nhựa, sắt..với đủ các màu: xanh, đỏ, trắng; ruột phích được làm bằng thủy tinh chia làm 2 lớp, ở giữa là lớp chân không. Phía trong lớp thủy tinh có tráng bạc nhằm hắt nhiệt trở lại để giữ nhiệt, đây là bộ phận quan trọng nhất của phích, lớp chân không làm mất khả năng truyền nhiệt ra ngoài. Miệng phích nhỏ làm giảm khả năng thoát nhiệt nên có thể giữ nước nóng từ 100->70 độ C trong 6 tiếng.

Giá một cái phích không đắt, khoảng từ 50.000 ->60.000đ, phù hợp với túi tiền của người lao động, nhất là người nông dân, nên từ lâu phích nước đã trở thành vật dụng quen thuộc trong nhiều gia đình người dân VN.

Cách bảo quản: để phích vào khung, nơi ít người qua lại và xa tầm tay trẻ em, chú ý khi đổ nước vào phích nên cách miệng từ 3->5cm vừa đủ đầy nắp

Chương trình địa phương

Văn bản: THƠ VỀ NHÀ MÌNH

(Nguyễn Thúc Quỳnh)

I. Tìm hiểu chung về văn bản

1. Tác giả:

- sinh năm 1968, quê ở Nam Định, nay trường trú tại TN.

- Chị sáng tác văn học từ rất sớm. Từ năm 2003 NTQ đã trở thành nhà văn, nhà báo chuyên nghiệp.

2. Tác phẩm:

- Bài thơ rút từ tập thơ “Mưa mùa đông”

3. Đọc:

II. Đọc hiểu văn bản:

* Khổ 1:

- Gia đình nghèo về của cải nhưng lại giàu tiếng cười.

* Khổ 2:

- Nghèo về tiền bạc nhưng lại giàu về lòng tốt.

* Khổ 3:

- Sự chăm ngoan của con cái là niềm hạnh phúc lớn của gia đình

* Khổ 4:

- Con cái là niềm tin, hy vọng của cha mẹ, lòng tốt là tài sản vô giá mà con cái được thừa hưởng từ cha mẹ

III. Tổng kết:

1, *Nghệ thuật*: SS, tương phản, nói quá, nói giảm nói tránh

2, *Nội dung*:

- Hạnh phúc không phụ thuộc vào sự giàu có về vật chất mà chủ yếu là những giá trị tinh thần

- Lòng tốt là thứ của cải vô giá mà cha mẹ để lại cho con.

- Tình thương yêu vô hạn của cha mẹ dành cho con.

DẤU NGOẶC KÉP

I. Công dụng: SGK

II. Bài học

1. Ví dụ:

a. Trích 1 lời dẫn trực tiếp

b. Hiểu theo ý nghĩa đặc biệt (nhấn mạnh)-> không phải nghĩa thực (dải lụa nhẹ và mềm mại)

c. Hiểu theo ý nghĩa mỉa mai, châm biếm -> Pháp sang nước ta với mục đích vơ vét của cải nhưng lấy lí do là khai hóa, mang văn minh đến cho người VN.

d. Đánh dấu tên tác phẩm.

2. Ghi nhớ: (Sgk/142)

II. Luyện tập:

Bài 1: GV chữa

- a) Câu nói giả định được nói trực tiếp
- b) Mỉa mai
- c) Lời dẫn trực tiếp
- d) Mỉa mai, châm biếm
- e) Dẫn trực tiếp những từ có trong 2 câu thơ

Bài 2: Hoạt động nhóm

I. Củng cố kiến thức

II. Chuẩn bị bài ở nhà

Đề bài: Thuyết minh về cái phích nước (bình thủy)

1. Yêu cầu: Cần trình bày:

- Cấu tạo, nguyên lí giữ nhiệt.
- Công dụng.
- Cách bảo quản.

2. Quan sát và tìm hiểu.

- Là thứ đồ dùng quen thuộc trong gia đình.
- Cấu tạo: 2 bộ phận: Ruột phích và vỏ phích.
  - + Vỏ phích: Vỏ, tay cầm, nắp thường làm bằng nhựa cứng hoặc nhôm.
  - + Ruột phích: Gồm hai lớp thủy tinh, ở giữa là chân không, miệng bình nhỏ.

Nguyên lí giữ nhiệt: Trong vòng 6 tiếng đồng hồ từ 100 độ còn giữ được 70 độ

- Công dụng: Đựng nước và giữ nhiệt cho nước uống -> tiện lợi.
- Cách bảo quản và sử dụng:
  - + Để nơi cao, khô ráo xa tầm tay trẻ em.
  - + Dùng vải mềm lau rửa, không đổ nước lạnh vào bình thủy khi còn nước nóng trong bình.

3. Lập dàn ý.

- Phải nắm đủ bố cục: 3 phần.
- Sử dụng các phương pháp thuyết minh đã học.

III. Luyện nói trên lớp

Kính thưa...

Hiện nay tuy nhiều gia đình khá giả đã có bình nóng lạnh, các loại phích điện nhưng đa số các vẫn sử dụng phích nước- một thứ đồ dùng tiện lợi và hữu ích.

Cái phích dùng để chứa nước sôi (Nước sôi được chứa trong phích dùng để) pha trà cho người lớn, pha sữa cho trẻ nhỏ.

Phích có cấu tạo rất đơn giản: vỏ phích có thể làm bằng nhựa, sắt..với đủ các màu: xanh, đỏ, trắng; ruột phích được làm bằng thủy tinh chia làm 2 lớp, ở giữa là lớp chân không. Phía trong lớp thủy tinh có tráng bạc nhằm hấp nhiệt trở lại để giữ nhiệt, đây là bộ phận quan trọng nhất của phích, lớp chân không làm mất khả năng truyền nhiệt ra ngoài. Miệng phích nhỏ làm giảm khả năng thoát nhiệt nên có thể giữ nước nóng từ 100->70 độ C trong 6 tiếng.

Giá một cái phích không đắt, khoảng từ 50.000 ->60.000đ, phù hợp với túi tiền của người lao động, nhất là người nông dân, nên từ lâu phích nước đã trở thành vật dụng quen thuộc trong nhiều gia đình người dân VN.

Cách bảo quản: để phích vào khung, nơi ít người qua lại và xa tầm tay trẻ em, chú ý khi đổ nước vào phích nên cách miệng từ 3->5cm vừa đủ đầy nắp.